

О П Р Е Д Е Л Е Н И Е

№

гр. София, 28.12.2023 г.

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 12
състав**, в закрито заседание на 28.12.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Наталия Ангелова

като разгледа дело номер **4269** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Съдебното производство по делото е по реда на чл.203 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл.284, ал.1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража (ЗИНЗС). Делото е образувано по искова молба, подадена от Е. Д. М. с ЕГН хх от [населено място], понастоящем в Затвора София, срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ – София, за присъждане на сумата от 20 000лв. за неимуществени вреди, за периода от 11.02.2020 г. до 11.02.2021г., поради поставянето му в килия, пълна с дървеници

В исковата молба са изложени и обстоятелства за последиците за ищеца, свързани с поставянето му в посочените условия. Претендира, че в Затвора София имало „епидемия“ от дървеници. Претендира и бездействие на служителите на ГДИН за да се премахнат дървениците.

Като основание на исковата претенция е посочен чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ), но предвид обстоятелството, че е касае за условията, при които ищецът изтърпява наложеното му наказание „лишаване от свобода“, то правното основание е чл.284, ал.1 във връзка с чл.3 от ЗИНЗС

По делото са събрани писмени и гласни доказателствени средства, в това число за здравословното състояние на ищеца, за действия във връзка с третирането срещу дървеници в Затвора, заключение на вещи лица, както и гласни доказателствени средства - показанията на М. Г. Ц..

Изрично в писмената защита по делото от името на ищеца се иска съдът да се "съобрази с обстоятелствата по решение на ЕСПЧ по пилотното дело Н. срещу България, еталон за правата на човека по чл.3 ЕКЗПЧ." Предвид на посоченото

искане, съдът взе предвид следното:

На основание чл.284, ал.2 ЗИНЗС : “В случаите по чл. 3, ал. 2 съдът взема предвид кумулативното въздействие върху лицето на условията, в които се е изтърпявало наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, продължителността, както и други обстоятелства, които имат значение за правилното решаване на спора."

Същевременно, пред настоящия състав на съда е висящо адм.д. 90042023г., по което ищецът Е. Д. М. е предявил иск срещу ГДИН за периода от 11.02.2020г. до 11.02.2022г. за вреди от "изтезания с хлебарки". Към последното дело с Определение №9517/03.11.2023г., по адм.д. 9005/2023г., последното дело е присъединено за общо разглеждане, на основание идентичност на делата - исков период от 1.02.2020г. до 11.02.2022г. вследствие на лоши хигиенни условия и в частност невземане на мерки срещу популацията от хлебарки, като размерът на исковата претенция е 50 000лв.

Видно от Решение от 27 януари 2015 г., Четвърто отделение на ЕСПЧ - дело Н. и други срещу България

"Б. Преценка на Съда

1. Общи принципи

225. Общите принципи, уреждащи прилагането на чл. 3 от Конвенцията за условията на задържане, са изложени в големи подробности в параграфи 139-59 от решението на Съда по А. и други (цитирано по-горе) и параграфи 65-69 от решението на Съда по Torreggiani and Others (цитирано по-горе).

(а) По отношение на цялостния подход към оценката на условията на задържане по силата на чл. 3 от Конвенцията

226. Чл. 3 от Конвенцията защитава една от основните ценности на демократичното общество. Той забранява по абсолютен начин изтезанията или нечовешкото или унижително отношение или наказание, независимо от обстоятелствата и поведението на жертвата (виж А. и други, цитирано по-горе, § 139, с допълнителни препратки).

227. За да попадне в обхвата на този член, малтретирането трябва да достигне минимално ниво на суровост. Оценката на този минимум е относителна и зависи от всички обстоятелства по делото като продължителността на отношението, физическите и психическите последици и в някои случаи пола, възрастта и здравословното състояние на жертвата. Въпреки че малтретиране, което постига този минимум, често включва действителна телесна повреда или силно физическо или психическо страдание, дори и при липса на такива, когато отношението унижава или принизява човек, показвайки липса на уважение или води до засягане на неговото човешко достойнство, или предизвиква чувство на страх, страдание или малоценност, което може да разбие моралната и физическата устойчивост на този човек, то също може да попадне в обхвата на забраната на чл. 3 (пак там, §§ 139-40, с допълнителни препратки).

228. За да попадне задържането специално под чл. 3 от Конвенцията, страданието и унижението трябва да надхвърлят неизбежния елемент на страдание и унижение, свързани със самото лишаване от свобода. В този случай властите трябва да гарантират, че едно лице е задържано при условия, съвместими с уважението към човешкото достойнство, че начинът и методът на изпълнение на наказанието лишаване от свобода или друг вид мярка за задържане не подлага човека на стрес или трудности с интензитет, надвишаващ неизбежната степен на страдание, присъща на

задържането, и че предвид практическите изисквания на лишаването от свобода, здравето и благосъстоянието на този човек са гарантирани в достатъчна степен (пак там, § 141, с допълнителни препратки).

229. В оценката на условията на задържане по чл. 3 от Конвенцията е особено важно да бъде взето предвид кумулативното въздействие на тези условия, както и конкретните твърдения, направени от въпросното лице, и времето, което той или тя е прекарал/а в тези условия (пак там, § 142, с допълнителни препратки). Дори когато всеки отделен аспект от тези условия е в съответствие с националното законодателство, техният кумулативен ефект може да бъде такъв, че да доведе до нечовешко или унижително отношение по смисъла на чл. 3 от Конвенцията. По същата причина високо ниво на престъпност, липса на ресурси или други структурни проблеми не са обстоятелства, които изключват или намаляват отговорността на държавата за такива условия. Както Съдът многократно подчертава, задължение на държавата е да организира своята пенитенциарна система по начин, който не води до такива условия, независимо от финансовите или логистични затруднения (пак там, § 229).

230. Липсата на намерение за унижаване или принизяване на задържания чрез поставянето му в лоши условия, въпреки че е фактор, който следва да бъде взет под внимание, не изключва категорично установяване на нарушение на чл. 3 от Конвенцията (виж наред с много други дела *Peers v. Greece*, № 28524/95, § 74, ЕСПЧ 2001-III, и *К. срещу България*, № 41035/98, § 63, 18 януари 2005 г.).

(...)

(в) По отношение на другите аспекти на условията на задържане

243. Друг санитарен проблем в поправителните заведения е наличието на хлебарки, гризачи, бълхи, въшки, дървеници и други вредители. Затворническите власти трябва да се справят с този проблем чрез осигуряване на адекватни дезинфекционни съоръжения, почистващи продукти, както и редовно обезпаразитяване и проверки на килиите, по-специално на спалното бельо, дюшеците и пространствата, използвани за съхранение на храна (пак там, § 159, с допълнителни препратки)."

Следователно, за да вземе предвид кумулативното въздействие на условията, при които ищецът е бил поставен през исковия период по всички посочени дела, на основание проблемите с хлебарки и дървеници, съдът следва да разгледа съвместно исковете, доколкото са висящи пред него и да постанови общо решение. Противното - разглеждането им по отделно, е възможно да не доведе до адекватно обезщетение, доколкото съдът ще бъде в невъзможност да вземе предвид кумулативното въздействие на условията, както изисква т.229 от решението по делото Н. и други срещу България, и приетата национална разпоредба в изпълнение на решението на ЕСПЧ - чл.284, ал.2 ЗИНЗС.

Предвид на всичко изложено, като намира искането на ищеца да съобрази решението на Европейския съд по правата на човека по делото Н. и други срещу България, съдът на основание чл.253 АПК следва да постанови отмяна на определенията си, с които е приключил съдебното дирене, дал ход и приключил устните състезания по делото, като присъедини служебно за общо разглеждане към адм.д. 4269/2022г. - с предмет обезщетение за неимуществени вреди за периода 11.02.2020 г. 11.02.2021г. в размер на 50 000 лв. и адм.д. 9004/2023г. ведно с присъединеното към последното дело 9005/ 2043г., с които са предявени идентични искове за присъждане на

обезщетение за неимуществени вреди - за поставянето на ищеца за периода 11.02.2020г. до 11.02.2022г. вследствие на лоши хигиенни условия - нашествие на хлебарки, в размери по 50 000 лв. Съединяването на делата за общо разглеждане следва да се допусне и на процесуално основание чл. 213 ГПК - поради връзката между делата и идентичност на страните, както и искането до съда - присъждане на обезщетение за неимуществени вреди от условията в затвора, идентичните доказателствени средства по двата иска.

На основание всичко изложено, чл.253 и чл.213 ГПК, съдът

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ определенията си, с които е приключил съдебното дирене, дал ход и приключил устните състезания по адм.д. 4269/2022г. на АССГ.

СЛУЖЕБНО присъединява за общо разглеждане адм.д. 9004/2003г. по описа на АССГ ведно с присъединеното към него адм.д. 9005/2023г. на АССГ, към адм.д. 4269/2022г. на АССГ за общо разглеждане и постановяване на общо решение.

ПРЕПИС от исковите молби по присъединените дела адм.д.9004 и 9005 от 2023г. на АССГ - с еднакъв предмет присъждане на обезщетение в размер на 50 000 лв. за неимуществени вреди за периода 11.02.2020г. - 11.02.2022г. поради нашествие от хлебарки в спалните помещения в Затвора София, обитавани от ищеца, да се изпратят на ответника Главна дирекция "Изпълнение на наказанията", като му указва, че има право на отговор в месечен срок от получаването, в това число да сочи и представя доказателства, като съобрази представените и приети по адм.д. 4269/2022г. на АССГ относими такива и към основанието за поставянето на ищеца в неблагоприятни условия поради нашествие на хлебарки за посочения искво период.

УКАЗВА на ответника, че при отговора на исковата молба следва да съобрази изискванията на чл.131 - 133 ГПК, вече указани му по делото.

НАСРОЧВА открито съдебно заседание за 26.02.2024г. от 09:00ч. за която дата и час да се призоват страните.

ЗАДЪЛЖАВА началника на Затвора София в седмичен срок преди датата на заседанието да представи по делото справка за здравословното състояние на ищеца с оглед данни по делото, предоставени до сега за невъзможност да се яви в съда по медицински съображения.

Определението на съда не подлежи на обжалване, преписи - на страните, в това число на ищеца и адв. Ю., на началника на Затвора София и на ответника – ГДИН, както и на Прокуратурата.

Съдия: